

תוכן העניינים

מהדורת הביאור – עיקרי ייחודה ותועלותיה ח.....

פתח דבר – בשערי המשפט..... יא

ברכות והסכמות..... יד

1..... נזקים

89.....	הלכות גזלה ואבדה	3.....	מבוא לספר נזקים
151.....	הלכות חובל ומזיק	7.....	הלכות נזקי ממון
185.....	הלכות רוצח ושמירת נפש	57.....	הלכות גנבה

229..... קניין

377.....	הלכות שכנים	231.....	מבוא לספר קניין
421.....	הלכות שלוחין ושותפין	237.....	הלכות מכירה
453.....	הלכות עבדים	331.....	הלכות זכייה ומתנה

487..... משפטים

567.....	הלכות מלווה ולווה	489.....	מבוא לספר משפטים
665.....	הלכות טוען ונטען	495.....	הלכות שכירות
719.....	הלכות נחלות	543.....	הלכות שאלה ופיקדון

755..... שופטים

895.....	הלכות ממרים	757.....	מבוא לספר שופטים
921.....	הלכות אבל	763.....	הלכות סנהדרין
963.....	הלכות מלכים ומלחמות	839.....	הלכות עדות

1005..... נספחים ומפתחות

1048.....	חוקי המדינה בראי ההלכה	1007.....	חיוב על נזק עקיף ונזקי הגוף בימינו
	הצומח בספרי נזקים, קניין,	1011.....	חוזה מכר דירה לפי ההלכה ולפי החוק
1052.....	משפטים ושופטים	1019.....	חוזה מכר רכב לפי ההלכה ולפי החוק
1054.....	מפתח כותרות הפרקים	1023.....	חוזה עבודה לפי ההלכה ולפי החוק
1060.....	מפתח אזכורי המקרא	1025.....	חוזה שכירות דירה לפי ההלכה ולפי החוק
1081.....	מפתח ערכים ומושגים	1030.....	סיכום מעשי של הלכות ריבית
1114.....	מפתח אישים	1035.....	שטר היתר עסקא
1117.....	מפתח מידות ומשקלות	1040.....	שטר צוואה לפי ההלכה ולפי החוק
1120.....	תקציר מקורות וראשי התיבות בביאור	1044.....	בתי דין בימינו

מהדורת הביאור – עיקרי ייחודה ותועלתיה

נוסח הרמב"ם

חילופי הנוסח הללו חוסך ללומד את הצורך להשוות נוסחים מקבילים. השינויים נלקחו מתוך המהדורות המדויקות: מהדורת הרב קאפח (ק'), מהדורת "יד פשוטה" לרב רבינוביץ' (י'), מהדורת "מכון ממרא" (מ'), מהדורת "רמב"ם מדויק" לרב שילת (ש'), חילופי הנוסח שבמהדורת פרנקל, כתב יד אוקספורד החתום על ידי הרמב"ם (א') ועוד כתבי יד. אף הערנו על הנוסח על פי תשובות הרמב"ם וצאצאיו.

✦ האיורים

כל האיורים והקטעים בכתב סופר סת"ם שבנוסח הרמב"ם, שורטטו מחדש מעשה אומן בנאמנות למקור ונוספו עליהם שרטוטים לביאור, חלקם זהים לציורים שצייר הרמב"ם בכתב היד לפירוש המשנה.

✦ ניקוד ופיסוק

הספר מנוקד ומפוסק וכל ראשי התיבות מפוענחים. מילים מיוחדות נוקדו בנאמנות למקור כניקודן בכתב ידו של הרמב"ם בפירושו למשנה.

✦ הפניות

הוספנו הפניות מלאות לפסוקי המקרא, כולל ציון שינויים מנוסח המסורה, וציטוטים המשלבים מספר פסוקים. בכל מקום שיש דילוג שלא צוין בכתבי היד הוספנו שלוש נקודות בסוגריים מרובעים [...]. אף הוספנו הפניות פנימיות ("כמו שביארנו" וכיו"ב) בדברי הרמב"ם.

✦ הנוסח

הנוסח מבוסס על הנוסח שבמהדורת הרה"ג יוסף קאפח זצ"ל והשוואתו לנוסח שבכתבי יד משובחים ומדויקים, ובפרט כתבי היד התימניים, הידועים במהימנותם, וכתב היד המאושר בחתימת ידו של הרמב"ם לספר המדע ולספר אהבה. בנוסח זה תוקנו סילופי הצנזורה הנוצרית ואלפי שיבושים אחרים שנפלו בדפוסי החיבור במהלך הדורות. נוסח זה מעניק ללומד את הביטחון הנחוץ שלפניו נוסח הרמב"ם המדויק כדי לדייק בו ולצטט ממנו. ההבדלים בין נוסח זה לבין נוסח וילנא הנפוץ הם למעלה מ-10,000 שינויים ושיבושים, מהם עשרות רבות יש בהם הבדלי משמעות מנוסח הדפוסים מן הקצה לקצה.

✦ חלוקת ההלכות

חלוקת ההלכות נעשתה אף היא על פי החלוקה המקורית בכתבי היד כפי שהיא במהדורת הרב קאפח בהשוואה לשאר המהדורות המדויקות. לכל הלכה בכתבי היד קבענו פסקה לעצמה. בחלוקה המקורית ההלכות קצרות, "כדי שיהיו סדורים על פה" (הקדמה למשנה תורה, מ). חלוקה מקורית של ההלכות מאפשרת הבנה נכונה של ההלכה בהקשרה ושל סדר הנושאים בפרק. מספור ההלכות במהדורה זו הוא על פי החלוקה שבדפוס וילנא הנפוץ, ומשום כך לעתים הוא בא באמצע הלכה.

✦ חילופי הנוסח

חילופי הנוסח המשמעותיים בלבד סומנו בתוך הביאור עם הפניית כוכבית (*) בגוף ההלכה. ציון

הביאור

רמב"ם על פי הרמב"ם: בספר "משנה תורה", ב"פירוש המשנה", ב"מורה הנבוכים", ב"מילות ההיגיון" ב"שו"ת הרמב"ם" וב"כתבים רפואיים", וגם כפי שהעלו בכתביהם חכמי ישראל שהלכו בדרך זו בהבנת הרמב"ם, ובעת האחרונה במהדורתו של הרה"ג יוסף קאפח זצ"ל ופירוש "יד פשוטה" לרב נ"א רבינוביץ שליט"א, וכן בחיבוריהם של צאצאי הרמב"ם ונושאי כליו לדורותיהם.

הביאור כולל: • ביאור מילים קשות • ביאור ההלכה • השלמת פסוקי המקרא • הפניות להלכות מקבילות ומשלימות ברמב"ם • דברי הגות קצרים • תיאורי החיים (ראליה) וזיהוי החי והצומח • איורים, טבלאות ורישומים • הקדמות וסיכומים במקומות הנדרשים • חילופי נוסח.

המפתחות והנספחים

מפתחות עשירים ורבים המסייעים למצוא כל נושא בקלות ונספחים המשלימים את תורת החיים שבמשנת הרמב"ם.

העיצוב

עיצוב הכרך

המהדורה מודפסת על נייר משובח בכרך אחד המאגד סדרת ספרים, ב-4 כרכים לכל החיבור. כך מתאפשרת נגישותו של החיבור, ובכך להועיל וללוות כל לימוד.

הקדמה

לכל ספר מצורפת הקדמה המתארת את נושאו, את סדר חטיבות ההלכות שבו, הגות מרכזית החוזרת את הספר ורעיון החותם אותו.

מבנה הפרקים

לכל פרק ניתנו כותרת קצרה וכותרות משנה בתוכו המציינות את נושא הפרק או נושא ההלכות ומסייעות להתמצאות ולזיכרון. לוח הנושאים בא בהקדמה לכל חטיבת הלכות, והוא מעניק במבט אחד תמונה כללית של כל ההלכות.

פסוקי המקרא

בהקדמת כל חטיבת הלכות הבאנו את פסוקי המקרא העיקריים להלכות עם כותרת וביאור קצר, כדי לחבר בין התורה שבכתב לתורה שבעל פה, שמשנה תורה הוא סיכומה.

הביאור

הביאור הקצר, המכוון לפשט העניין, הבא לבאר את הרמב"ם על פי דבריו ברחבי משנתו –

עיצוב העמוד

המקור והביאור באים טור מול טור כדי להקל על הקורא בקריאה משולבת של המקור והביאור.

הרמב"ם היומי

ציון תחילת הלימוד של שלושה פרקים בכל יום³. בהקדמה למשנה תורה בא גם הציון¹ ללימוד פרק אחד בכל יום.